

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

НадраMonitor

**МОНІТОРИНГ ДОЗВІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА
ЗМІН У РЕГУЛЮВАННІ ВИДОБУВНОЇ ГАЛУЗІ**

30 січня – 5 лютого 2023 року

Підготовка даного аналітичного продукту стала можливою завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках проєкту “Прозорість Енергетичного Сектору”, який виконує ГО “ДІКСІ ГРУП”. Інформація, викладена в цьому дослідженні, є виключною відповідальністю ГО “ДІКСІ ГРУП” і за жодних обставин не може розглядатися як така, що відображає позицію USAID чи Уряду США.

© ГО «Діксі Груп», 2022 р.

Спецдозволи на користування надрами

Протягом моніторингового періоду Держгеонадра опублікувала інформацію про **анулювання 13 спецдозволів** на видобування таких корисних копалин:

- піску на Кремгесівському (Світловодському) родовищі у [Кіровоградській](#) області, Катеринівському родовищі у [Житомирській](#) області, Мар'є-Дмитрівському родовищі у [Дніпропетровській](#) області, Зарубинецькому родовищі у [Тернопільській](#) області;
- вапняків на ділянці [Кар'єрна](#) Зайцівського родовища та [Східно-Інкерманському](#) родовищі у АР Крим;
- кам'яного вугілля на ділянках шахти № 1 та № 2, у межах ділянки «Горіхівський», на полі шахти «Талівська» у [Донецькій](#) області;
- газу природного, нафти, газу, розчиненого у нафті, конденсату на шельфі [Азовського](#) моря (анульовано на підставі рішення суду);
- суглинків на Сазонівському родовищі у [Полтавській](#) області та Харитонівському родовищі у [Тернопільській](#) області;
- гіпсу на Колоколинському родовищі у [Івано-Франківській](#) області;
- бурштину на ділянках [«Древлянська 1»](#) та [«Древлянська 2»](#) у Житомирській області.

Держгеонадра також опублікувала інформацію про **поновлення дії 7 спецдозволів** на видобування таких корисних копалин:

- габро-лабрадориту на Північно-Слобідському родовищі у [Житомирській](#) області;
- габро на [Кам'янобрідському](#) родовищі у Житомирській області;
- вапняку і піску на Варковицькому родовищі у [Рівненській](#) області;
- граніту на Пруднянському родовищі у [Черкаській](#) області та Симонівському родовищі у [Житомирській](#) області;
- грано-діориту на ділянці «Комета» Покостівського родовища у [Житомирській](#) області;
- піску на ділянці № 2 родовища Баловне у [Миколаївській](#) області.

У Верховній Раді зареєстровано урядовий законопроект № 8410 від 01.02.2023 «Про внесення змін до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Законопроект містить декілька цікавих новацій, зокрема розрізняє поняття відмови у наданні висновку з ОВД та надання висновку з ОВД про неприпустимість планованої діяльності. Згідно законопроекту підставами для відмови у видачі висновку з ОВД є:

- підстави, передбачені статтею 4¹ [Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»](#) (подання неповного пакета документів, необхідних для одержання висновку, виявлення в документах недостовірних відомостей, негативний висновок за результатами проведених експертиз та обстежень або інших наукових і технічних оцінок тощо);
- порушення вимог щодо оприлюднення повідомлення про плановану діяльність;
- невідповідність поданих документів вимогам законодавства;
- порушення вимог щодо оприлюднення оголошення про початок громадського обговорення звіту з ОВД та/або розміщення та забезпечення доступу до звіту з ОВД та іншої документації;
- визнання громадських слухань такими, що не відбулися, у зв'язку з неявкою суб'єкта господарювання, а також порушення ним Порядку проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля;
- порушення вимог щодо врахування зауважень і пропозицій громадськості, наданих в процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля;

Підставами ж для надання висновку з ОВД, у якому визначена недопустимість провадження планованої діяльності, згідно законопроекту є:

- наявність встановлених законами заборон чи обмежень, які унеможливають провадження планованої діяльності;
- виявлення того, що з урахуванням заборон чи обмежень, в т.ч. в результаті вжиття попереджувачих заходів, вплив планованої діяльності залишатиметься таким, що унеможливує її провадження згідно із вимогами законодавства;

Також законопроект передбачає зміни до процедури громадського обговорення планової діяльності суб'єктів господарювання, які полягають в наступному:

- скоротити терміни громадського обговорення повідомлення про плановану діяльність з 20 до 12 робочих днів. Окрім цього, пропонується, що повідомлення про плановану діяльність та оголошення про початок громадського обговорення

звіту з ОВД буде заповнюватись у цифровому форматі безпосередньо у Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля;

- скасувати обов'язкове оприлюднення повідомлення про планову діяльність та оголошення про початок громадського обговорення у друкованих ЗМІ, натомість повідомлення про плановану діяльність та оголошення про початок громадського обговорення звіту з ОВД мають оприлюднюватися суб'єктом господарювання шляхом розміщення не менше ніж в трьох публічних місцях на території, де планується провадити плановану діяльність та в усіх населених пунктах, які можуть зазнати впливу планованої діяльності;
- громадськість отримує право подавати будь які зауваження в електронній формі через Єдиний реєстр з оцінки впливу на довкілля.

У Верховній Раді зареєстровано урядовий законопроект № [8401](#) від 31.01.2023 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану».

Законопроект, серед іншого, встановлює зупинення (до припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану, але не пізніше 01 липня 2023 року):

- документальних перевірок;
- перебігу строків подання податкової звітності;
- строків проведення перевірок;
- строків отримання податкової інформації контролюючими органами;
- строків проведення процедури адміністративного оскарження;
- незастосування штрафних санкцій за порушення податкового законодавства.

Новини уряду, ЦОВВ та інше

Протягом моніторингового періоду Кабмін:

- розпорядженням від 04 лютого 2023 р. № [100-р](#) затвердив умови цивільно-правових договорів з незалежними членами наглядової ради та з представниками держави — членами наглядової ради акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України». Тексти договорів не опубліковано;
- [підписав](#) Меморандум з Європейською комісією щодо стратегічного партнерства у сферах біометану, водню та інших синтетичних газів. Меморандум має на меті розширення співпраці між Україною та ЄС стосовно зменшення своєї залежності від імпорту викопного палива, з інтеграції ринків, декарбонізації, досягнення кліматичної нейтральності на континенті, підвищення енергетичної безпеки та стійкості, прискорення економічного

відновлення. Окрім цього Меморандум передбачає партнерство між сторонами та багаторівневу взаємодію між державним і приватним секторами, представниками інституцій та органів ЄС, промисловості, бізнес-асоціацій та громадянського суспільства, міністерств держав-членів України та ЄС (економіки, торгівлі та фінансів, сільського господарства, гірничої справи та геології, навколишнього середовища), громадських організацій, фінансових установ та інвесторів.

Також минулого тижня вступили в дію санкції ЄС стосовно обмеження імпорту російських нафтопродуктів, [прийняті](#) у червні 2022 року. Окрім цього, ЄС [погодив](#) обмеження цін на нафтопродукти, що походять з РФ. Максимальна ціна на нафтопродукти «преміум-класу» становитиме 100 доларів США за барель, а максимальна ціна на нафтопродукти «дисконтного класу» — 45 доларів США за барель.

Держгеонадра [опублікувала](#) звіт за 2022 рік. Відповідно до звіту, у 2022 році видано 69 спецдозволів на користування надрами через електронні аукціони на загальну суму 1,654 млрд грн. У 2021 році було реалізовано на 91 спецдозвіл більше (160), разом з тим сума надходжень до бюджету у 2022 році більша на 731 млн грн (у 2021 році – 923 млн грн).

Серед здобутків у 2022 році, Державна служба геології та надр України визначила:

- прийнятий [Закон](#) України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері користування надрами» із дерегуляційними змінами, скасуванням дублюючих положень, спрощенням видачі спецдозволів (позааукціонне надання спецдозволів на розробку корисних копалин місцевого значення для власників земельних ділянок площею до 25 га). Детальний аналіз прийнятого Закону див. [«НадраMonitor: спецвипуск про реформи воєнних часів»](#).
- підписання Меморандуму з Євросоюзом про стратегічне партнерство у галузі критичної сировини, схвалення переліку з 37 стратегічних копалин для сталого розвитку держави;
- відкриття Державного геологічного порталу, який включає електронний кабінет надрокористувача, інтерактивну карту вуглеводнів, стратегічних мінералів, водозабірних споруд, корисних копалин будівельної групи, екзогенних процесів;
- підписання Меморандуму з ЕБРР про технічну допомогу з оцифрування вторинної геологічної інформації, розвитку ІТ-архітектури та функціоналу Державного геологічного порталу;

- впровадження аудиту надрокористування через онлайн моніторинг надр на платформі СОТА, законодавчі зміни стосовно посилення відповідальності за незаконне видобування корисних копалин ([Закон](#) України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за незаконне видобування корисних копалин» та [Закон](#) України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері користування надрами»).

Серед планів на 2023 рік Держгеонадра визначила:

- впровадження Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України до 2030 року;
- оптимізацію структури геологічних підприємств;
- робота над розробленням проекту постанови про єдину електронну геоінформаційну систему;
- затвердження переліку стратегічних ділянок надр, які надаватимуться у користування через електронні аукціони, впровадження окремої процедури продажу на аукціонах ділянок надр, які мають стратегічне значення;
- спрощення обігу геоінформації із грифом «таємно», відкриття інтерактивної карти родовищ із вільним доступом до 13 баз даних.